

УДК 371.134
DOI: 10.24144/2524-0609.2021.48.333-337

Повідайчик Оксана Степанівна

доктор педагогічних наук, доцент
професор кафедри соціології та соціальної роботи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м.Ужгород, Україна
oksana.povidaichyk@uzhnu.edu.ua
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-0048-6293>

Попик Мар'яна Михайлівна

кандидат економічних наук, доцент
кафедра туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м.Ужгород, Україна
mariana.popyk@uzhnu.edu.ua
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-1693-7896>

Реблян Антоніна Муратівна

Викладач
кафедра туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м.Ужгород, Україна
antonina.reblan@uzhnu.edu.ua
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-2875-2197>

**ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ
ГОСТИННОСТІ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

Анотація. Організація науково-дослідницької роботи майбутніх фахівців сфери гостинності є однією з актуальних проблем у теорії і методиці професійної освіти, оскільки сучасний професіонал повинен володіти основами дослідницької діяльності та способами виконання наукових досліджень. Методологічною основою зазначеної практики є дослідницький підхід, який визначає шляхи, форми і методи науково-дослідницької роботи студентів у вищій школі. Метою статті є дослідження особливостей науково-дослідницької роботи майбутніх фахівців сфери гостинності у процесі професійної підготовки. Методи дослідження: аналіз і синтез психолого-педагогічної літератури – застосовувалися для з'ясування специфіки науково-дослідницької підготовки фахівців сфери гостинності; узагальнення – для формулювання авторських висновків. Встановлено, що науково-дослідницька робота студентів – це особливий вид інтелектуально-творчої праці студентів, який виникає в результаті функціонування індивідуальних механізмів пошукової активності і передбачає самостійне дослідження, спрямоване на теоретичне й експериментальне вивчення явищ і процесів, обґрунтування фактів, виявлення закономірностей за допомогою методів наукового пізнання.

Ключові слова: професійна підготовка; фахівці сфери гостинності; дослідницький підхід; науково-дослідницька робота студентів.

Вступ. Зростання кількості закладів сфери гостинності в Україні за останні десятиліття вплинуло на створення конкурентного середовища на ринку сервісних послуг. Відтак сфера гостинності потребує професійної підготовки компетентних фахівців, професіоналів у своїй справі та суміжних галузях, готових до ефективної роботи в умовах застосування міжнародних стандартів, здатних до безперервного особистісного та професійного зростання, соціальної та професійної мобільності, спроможних адаптуватися до постійно мінливого зовнішнього середовища. Особливого значення в цих умовах набуває науково-дослідницька діяльність. Фахівці сфери гостинності повинні володіти здатністю проводити дослідження і моніторинг послуг на ринку туристичної сфери, застосовувати різні методи дослідження в рамках своєї професійної діяльності, а також адаптувати можливості і використовувати потенціал інноваційних технологій до специфіки роботи закладів. Отже, актуалізується потреба в науково-дослідницькій підготовці майбутніх фахівців сфери гостинності, що передбачає, в першу чергу, впровадження відповідних форм і методів науково-дослідницької роботи студентів (НДРС).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз джерельної бази засвідчує наявність глибокого інтересу науковців до проблеми професійної підготовки фахівців сфери гостинності (М.Бабешко,

Ю.Безрученков, А.Віндюк, Н.Зубар, О.Машкова, Л.Хаєт та ін.). Проте у вітчизняній педагогічній літературі відсутні цілісні дослідження, присвячені науково-дослідницькій підготовці фахівців готельно-ресторанної справи, хоча окремі аспекти висвітлені в працях А. Коломієць, В. Непочатенко, Л. Нещадим, В. Полуди, С. Тимчук та ін.

Метою статті є дослідження особливостей науково-дослідницької роботи майбутніх фахівців сфери гостинності у процесі професійної підготовки. **Методи дослідження:** аналіз і синтез психолого-педагогічної літератури – застосовувався для з'ясування специфіки професійної, в тому числі, науково-дослідницької підготовки фахівців сфери гостинності; узагальнення – для формулювання авторських висновків.

Виклад основного матеріалу. Методологічною основою організації науково-дослідницької роботи майбутніх фахівців сфери гостинності у вищій школі є дослідницький підхід, який використовується в педагогічній практиці тривалий час. Вітчизняні вчені (В. Андреев, О. Антонова, Н. Гловін, М. Князян, Є. Кулик, В. Литовченко, Е. Мейман, С. Омельчук, В. Опанасенко, Л. Репета, О. Рогозіна та ін.) вважають, що дослідницький підхід у навчанні – це шлях ознайомлення студентів з методами наукового пізнання, важливий засіб формування у них наукового світогляду, розвитку мислення і пізнавальної само-

стійності, формування готовності до науково-дослідницької роботи у професійній діяльності [1].

Змістову основу дослідницького підходу становить взаємозв'язок між змістом навчального матеріалу, формами і методами навчання. Його процесуальним базисом є науково-освітня, пошуково-творча (проектна) діяльність, яка зумовлює організоване засвоєння досвіду творчої діяльності і формування вмінь застосування знань на практиці.

Відповідно до означеного підходу, в традиційній освітній практиці набули широкого вжитку такі поняття, як:

– «дослідницька поведінка» – одна з фундаментальних форм взаємодії живих істот з реальним світом, спрямована на його пізнання, сутнісну характеристику діяльності людини (А. Савенков);

– «дослідницький метод» – 1) метод залучення студентів до самостійних і безпосередніх спостережень, на основі яких вони встановлюють зв'язки предметів і явищ дійсності, роблять висновки, пізнають закономірності; 2) спосіб організації пошукової діяльності студентів, спрямованої на розв'язання нових проблем, навчання самостійного здійснення процесу пізнання. 3) адаптована з урахуванням закономірностей і принципів навчання система прийомів (правил) відповідних наукових методів пізнання, переважно самостійне застосування яких дає змогу студентам оптимально розв'язувати адекватні певному методу навчальні проблеми, виконувати навчально-дослідницькі завдання (А. Алексюк, С. Гончаренко);

– «дослідницька активність» – творче ставлення особистості до світу, яке виявляється в мотиваційній готовності та інтелектуальній здатності до пізнання реальності через практичну взаємодію з нею, до самостійної постановки різноманітних дослідницьких цілей, до впровадження нових способів і засобів їхнього досягнення, отримання різних, в тому числі непрогнозованих результатів дослідження та їх застосування для подальшого пізнання (В. Лозова).

Отже, узагальнюючи розглянуті позиції вітчизняних і зарубіжних авторів, доходимо висновку, що дослідницький підхід у навчанні – це комплекс педагогічних цілей, які спрямовані на розвиток готовності студентів до науково-дослідницької роботи через її реалізацію у навчальному процесі.

Звертаючись безпосередньо до підготовки фахівців у сфері гостинності, підкреслимо, що їх науково-дослідницька робота спрямована на формування знань, умінь та навичок, а також здатностей пошукової, творчої діяльності дослідницького характеру в досліджуваній індустрії. Зокрема:

– володіння основами теорії та методології наукового дослідження, здатність застосовувати загальнонаукові методи наукового дослідження;

– володіння навичками роботи з науковим текстом, знання правил написання тексту;

– володіння системним підходом до проведення досліджень у сфері гостинності;

– здатність знаходити, аналізувати і обробляти науково-технічну інформацію в сфері гостинності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій;

– здатність застосовувати методи моніторингу ринку туристичних послуг;

– готовність до застосування прикладних методів дослідницької діяльності в сфері гостинності;

– готовність до застосування інноваційних технологій в професійній діяльності.

– володіння методами соціально-гуманітарного пізнання для виконання дослідницької діяльності [2].

Традиційно вважається, що НДРС – це система методів, засобів і заходів для засвоєння студентами в процесі навчання різних етапів науково-інноваційного циклу, що включає фундаментальні й прикладні дослідження. НДРС є одним із найважливіших засобів ефективної підготовки фахівців через оволодіння основами професійної творчої діяльності, методами, прийомами і навичками виконання науково-дослідних робіт, розвитку креативності, самостійності, здатності швидко орієнтуватися в соціально-економічних ситуаціях. Крім того, під НДРС розуміють пошукову діяльність, яка виражається передусім у самостійному творчому дослідженні. Така діяльність спрямована на пояснення явищ і процесів, встановлення їх зв'язків і відношень, теоретичне й експериментальне обґрунтування фактів, виявлення закономірностей за допомогою наукових методів пізнання [1].

Вивчаючи проблему НДРС студентів, С. Райхман виокремлює в ній два взаємопов'язані елементи: навчання елементам дослідницької діяльності, організації та методики наукової творчості та наукові дослідження, що виконують студенти під керівництвом викладачів [3].

Про значну роль НДРС у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців зауважує також Т. Голуб. Наукові інтереси і дослідницькі мотиви студентів у процесі НДР можна в цілому розподілити на етапи, в яких фахівці: вивчають методи наукового дослідження і адаптуються до нових умов навчання, виконуючи репродуктивні і репродуктивно-дослідницькі види діяльності; активно займаються навчально-дослідницькою діяльністю, виконуючи дослідницькі завдання в рамках самостійної роботи; беруть участь у навчальному дослідженні (за значного збільшення обсягу самостійної роботи) та у виробничо-наукових розвідках [4].

Основними цілями ефективності НДРС є підвищення якості професійної підготовки, формування у майбутнього фахівця здатності думати самостійно і творчо. Загалом їх можна сформулювати як: розвиток комплексу дослідницьких, експериментальних і теоретичних знань, вмінь і компетентностей; формування діалектичної логіки і наукового мислення; формування наукового світогляду і оволодіння методами наукового пізнання; формування професійного і культурного світогляду фахівця через інтеграцію освітнього і наукового прогресу; створення позитивної мотивації і стійкого інтересу до спеціальності, яка вивчається; прищеплення інтересу до науково-дослідної роботи і усвідомлення її суспільної значущості; вироблення навичок публічних виступів і участі у наукових дискусіях; осучаснення професійної підготовки в процесі оновлення змістової сторони освітнього стандарту тощо.

При цьому особливої цінності набувають такі соціально та особистісно значущі якості, як готовність до рішучих та цілеспрямованих дій, прагнення до самовдосконалення й творчого пошуку, до підвищення ефективності та якості професійної діяльності, до використання інтерактивних та інформаційних технологій.

Погоджуючись з В. Прошкіним, зауважимо: розглянуті позиції вітчизняних науковців не враховують, що значна кількість студентів, які не мають чітко виражених здібностей до науково-дослідної діяльності, можуть виявитися поза нею. На нашу думку, підготовка студентів до НДРС в умовах ЗВО повинна відбуватися у вигляді системи, яка б передбачала: навчально-наукову діяльність, студентські наукові дослідження, а також реалізацію форм, мето-

дів і педагогічних умов, спрямованих на формування в студентів мотивації до наукових досліджень з опорою на індивідуалізацію навчального процесу [5].

Окрім зазначеного, підтримуючи позицію Г. Ягенської, відзначимо: науково-дослідницька робота студентів повинна передбачати тісну співпрацю з викладачем. Об'єктом цієї взаємодії є матеріал дослідження. Роль викладача – розуміти й спрямовувати діяльність студента, через предмет дослідження сприяти опануванню дослідницькими методами, глибокому оволодінню науковою інформацією [6, с. 342].

При цьому в процесі впровадження НДРС особлива увага повинна приділятися формуванню й корекції процесу засвоєння знань, розвитку пошуково-творчих здібностей та оцінюванню результатів навчально-пізнавальної діяльності.

Отже, узагальнюючи наукові підходи вітчизняних і зарубіжних науковців, НДРС розуміємо як особливий вид інтелектуально-творчої діяльності студентів, який виникає в результаті функціонування індивідуальних механізмів пошукової активності і передбачає самостійне дослідження, спрямоване на теоретичне й експериментальне вивчення явищ і процесів, обґрунтування фактів, виявлення закономірностей за допомогою методів наукового пізнання.

Науково-дослідницька робота студентів у закладі вищої освіти – явище багатогранне як за конкретними цілями, так і за організаційними формами, змістом, типами зв'язку між основними компонентами педагогічного процесу. Зокрема, НДРС розглядається як:

– науково-дослідницька робота студентів, яка відбувається в навчальний час, що вимагає посилення творчої спрямованості змісту навчальних дисциплін і створення комплексу завдань дослідницького спрямування;

– НДРС, яка доповнює навчальний процес (передбачає індивідуальний підхід до наукових інтересів і здібностей студентів; різноманітний спектр позанавчальних форм дослідницької діяльності студентів; формування студентських наукових об'єднань (гуртків, проблемних груп); впровадження традиційних масових науково-практичних заходів; створення можливостей для студентських публікацій);

– науково-дослідницька робота, яка здійснюється в позааудиторний час (участь обдарованих студентів у наукових дослідженнях кафедри чи ЗВО, реалізації грантів, проєктів тощо).

І. Зимня розподіляє НДРС на дослідницьку діяльність, яка передбачена навчальним планом (реферат, курсова і дипломна роботи, практика), і науково-дослідницьку роботу, яка здійснюється студентами за власною ініціативою як у ЗВО, так і в інших установах [7].

Ми будемо розглядати НДРС як діяльність, яка:

– регламентована навчальними планами (вивчення фахових і спеціальних (науково-дослідницьких) дисциплін, виконання курсових, кваліфікаційних робіт, практика);

– виконується поза рамками навчального процесу (робота в наукових гуртках, проблемних групах, участь у конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, конференціях, підготовка і публікація статей, волонтерська діяльність, участь студентів у науково-дослідницьких проєктах, в тому числі міжнародних, та ін.).

Не менш важливим є завдання класифікації науково-дослідницької роботи залежно від самостійності її виконання (з власної ініціативи, під керівництвом викладача), складності виконуваних дослідницьких

завдань, включення нових дослідницьких дій. Відповідно до цих критеріїв НДРС розглядається як:

– навчально-дослідницька. Така НДРС передбачає вивчення основ наукових досліджень, оволодіння необхідним обсягом дослідницьких дій і їх виконання під керівництвом і контролем викладача;

– науково-дослідницька (самостійна, за допомогою викладача). Передбачає визначення студентом конкретних цілей, постановку наукових завдань і пошук засобів і способів їхнього вирішення (самостійно чи з допомогою викладача);

– наукова діяльність (цей вид НДРС здійснюється магістрами, аспірантами, докторантами). Передбачає пошук нового у науковому пізнанні, припорошення системи теоретичних знань.

Підтримуючи позицію І. Зимньої, вважаємо, що НДРС студентів відрізняється відповідно до освітнього ступеня навчання:

– освітній ступінь «Бакалавр» – передбачає самостійну навчально-дослідницьку роботу і науково-дослідницьку діяльність під керівництвом викладача;

– освітній ступінь «Магістр» – самостійну науково-дослідницьку діяльність (а також під керівництвом);

– освітній ступінь «Доктор філософії» – наукову діяльність [7].

У контексті нашого дослідження необхідно відзначити позицію завершеності кожного ступеня навчання конкретним результатом науково-дослідницької підготовки. Таким результатом є сукупність засвоєних знань, сформованих умінь і рівень самостійного, впевненого володіння ними при вирішенні дослідницьких завдань у різних соціально-професійних ситуаціях. Так, освітній ступінь бакалавра (базовий рівень вищої освіти) передбачає формування визначеного набору науково-дослідницьких дій, розвиток яких відбувається в процесі вивчення визначених навчальних дисциплін та позааудиторної діяльності і завершується написанням кваліфікаційної роботи, яка свідчить про рівень підготовленості бакалавра до виконання дослідницьких завдань.

Ми солідарні з позицією вчених (О. Байденко, Т. Дячек, І. Зимньої та ін.) стосовно того, що бакалаврат (при правильній організації навчального процесу і, зокрема, НДРС) є найбільш значущим соціально-професійним загальнокультурним ступенем вищої фахової освіти, оскільки: він найдоступніший у порівнянні з іншими формами навчання; це ступінь узагальнення, систематизації і послідовного продовження шкільної підготовки з урахуванням особистісної спрямованості на майбутню професію; це можливість набуття певного професійного досвіду [7, с.15].

Магістерський ступінь передбачає доповнення, розширення, поглиблення набутого на рівні бакалаврату досвіду (якщо це здійснюється в межах однієї спеціальності). Доповнення відбувається за рахунок засвоєння теоретико-методологічних основ наукової діяльності; розширення – в процесі застосування нових методів, способів дослідження, технологій обробки результатів; поглиблення здійснюється під час засвоєння змісту основних компонентів дослідницької роботи (проблеми, гіпотези та ін.). У магістратурі відбувається узагальнення основних способів пізнавальної, науково-дослідницької діяльності, формується механізм перенесення цих способів у практичну сферу. Магістранти характеризуються більшою самостійністю, ініціативністю, пошуковою активністю. Підкреслимо, що науково-дослідницька підготовка на рівні бакалаврату і магістратури спрямована на розширення досвіду студентів, на їх

професійно-особистісне зростання і тільки потім – на виробництво нових продуктів. В той же час наукова діяльність аспірантів спрямована повністю на здобуття нових знань та їх примноження. В цьому і вбачається суттєва різниця між науково-дослідницькою підготовкою майбутніх фахівців, зокрема, сфери гостинності на різних ступенях, що зумовлює певні вимоги до її організації у вищій школі.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Сучасні вимоги, які пред'являються до конкурентоспроможних фахівців сфери гостинності зумовлюють концептуальні зміни до процесу їх професійної підготовки. Методологічною основою такої підготовки в контексті сучасної освітньої парадигми

є дослідницький підхід, який визначає способи організації науково-дослідницької роботи студентів. Узагальнюючи наукові підходи вітчизняних науковців, під НДР студентів будемо розуміти особливий вид інтелектуально-творчої діяльності, який виникає в результаті функціонування індивідуальних механізмів пошукової активності і передбачає самостійне дослідження, спрямоване на теоретичне й експериментальне вивчення явищ і процесів, обґрунтування фактів, виявлення закономірностей за допомогою наукових методів пізнання. Перспективи подальших пошуків вбачаємо у вивченні зарубіжного досвіду організації науково-дослідницької роботи майбутніх фахівців сфери гостинності у вищій школі.

Список використаної літератури

1. Повідайчик О.С. Теорія і практика підготовки майбутніх соціальних працівників до науково-дослідницької діяльності: дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04 / Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка. Тернопіль, 2019. 580 с.
2. Попик М.М. Формування дослідницьких умінь майбутніх фахівців готельно-ресторанного бізнесу. *Сучасні методи організації освітнього процесу для студентів економічних спеціальностей в Україні та країнах ЄС* (Стальова Воля, Польща, 31 липня-10 вересня 2020 р). Stalowa Wola: Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Stalowej Woli. 2020. С.33–36.
3. Райхман С. Науково-дослідна робота майбутніх магістрів педагогічної освіти як педагогічний феномен. *Вісник Дніпропетровського університету ім. А. Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія. Педагогічні науки*. 2015. №1(9). С.164–170.
4. Голуб Т.П. Інтеракція змісту науково-дослідницької роботи студентів і якості вищої технічної освіти. *Наука і освіта*. 2011. №6. С.51–54.
5. Прошкін В. Основні підходи до визначення поняття «науково-дослідна робота студентів». *Наукова скарбниця освіти Донеччини*. 2009. №2(5). С.114–117.
6. Ягенська Г.В. Співпраця вчителя і учнів у процесі науково-дослідницької роботи як шлях до саморозвитку особистості: матеріали наук.-метод. посіб. *Орієнтація на особистість*. 2006. С.342–343.
7. Зимняя И.А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании. Москва: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. 42 с.

References

1. Povidaichyk, O.S. (2019). Teoriia i praktyka pidhotovky maibutnykh sotsialnykh pratsivnykyv do naukovo-doslidnytskoi diialnosti [Theory and practice of training future social workers for research] [Unpublished Doctoral dissertation]. V.Hnatiuk Ternopil National Pedagogical University. [in Ukrainian].
2. Popyk, M.M. (2020, July 31). Formuvannia doslidnytskykh umin maibutnykh fakhivtsiv hotelno-restorannoho biznesu [Formation of research skills of future specialists of hotel and restaurant business]. *Proceeding of International conference – Modern methods of organizing the educational process for students of economic specialties in Ukraine and EU countries* (p.33–36). Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Stalowej Woli. [in Ukrainian].
3. Raikhman, Ye. (2015). Naukovo-doslidna robota maibutnykh mahistriv pedahohichnoi osvity yak pedahohichniy fenomen [Research work of future masters of pedagogical education as a pedagogical phenomenon]. *Bulletin of Dnipropetrovsk University A. Nobel. Series «Pedagogy and Psychology. Pedagogical sciences»*, 1(9), 164–170. [in Ukrainian].
4. Golub, T.P. (2011). Interaktsiia zmistu naukovo-doslidnytskoi roboty studentiv i yakosti vyshchoi tekhnichnoi osvity [Interaction of the content of scientific research work of students and the quality of higher technical education.]. *Science and Education*, 6, 51–54 [in Ukrainian].
5. Proshkin, V. (2009). Osnovni pidkhody do vyznachennia poniattia «naukovo-doslidna robota studentiv» [Basic approaches to the definition of the concept of «research work students»]. *Naukova skarbnytsia osvity Donechchyny*, 2(5), 114–117. [in Ukrainian].
6. Iahenska, H.V. (2006). Spivpratsia vchytelia i uchniv u protsesi naukovo-doslidnytskoi roboty yak shliakh do samorozvytku osobystosti [Cooperation of teachers and students in the process of research work as a way to personal self-development]. *Materials of scientific-methodical manual «Orientation on the person»* (pp.342–343). [in Ukrainian].
7. Zimnyaya, I.A. (2004). *Klyuchevye kompetentnosti kak rezultativno-celevaya osnova kompetentnostnogo podhoda v obrazovanii* [Key Competencies as an Effective and Target Basis of a Competence-based Approach in Education]. Moscow: Research Center of Problems of the Quality of Training [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 15.04.2021 р.

Стаття прийнята до друку 20.04.2021 р.

Povidaychuk Oksana

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor
Professor at the Department of Sociology and Social Work
State University «Uzhhorod National University», Uzhhorod, Ukraine

Popyk Mariana

Candidate of Economic Sciences (PhD in Economics), Associate Professor
Department of Tourism Infrastructure and Hotel and Restaurant Industry
State University «Uzhhorod National University», Uzhhorod, Ukraine

Reblyan Antonina

Lecturer
Department of Tourism Infrastructure and Hotel and Restaurant Industry
State University «Uzhhorod National University», Uzhhorod, Ukraine

**FEATURES OF SCIENTIFIC RESEARCH WORK OF FUTURE SPECIALISTS OF HOSPITALITY
INDUSTRY IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING**

Abstract. The organization of scientific research work of future professionals in the field of hospitality is one of the urgent problems in the theory and methodology of professional education, as a modern professional must know the basics of research activity and methods of conducting researches. A specialist of hospitality industry must know the basics of theory and methodology of scientific research, skills in working with scientific text, the ability to apply general scientific methods of scientific cognition, have a systematic approach to hospitality research, the ability to find, analyze and process scientific and technical information in the field of hospitality with use of information and communication technologies, etc. The methodological basis of this activity is a research approach that determines the ways, forms and methods of scientific research work of students in higher education. The purpose of the article is to study the features of scientific research work of future professionals in the field of hospitality in the process of professional training. Research methods: analysis and synthesis of psychological and pedagogical literature – used to clarify the specifics of scientific research training of hospitality professionals; generalizations - to formulate the author's conclusions. It is established that scientific research work of students is a special kind of intellectual and creative work of students, which arises as a result of individual mechanisms of search activity and provides independent research aimed at theoretical and experimental study of phenomena and processes, substantiation of facts, identification of patterns using methods. scientific knowledge. This activity can be regulated by the educational program, and performed outside the educational process. It is divided into educational-scientific, scientific-research work, according to the educational degree at which it is implemented.

Key words: professional training; specialists of hospitality industry; research approach; scientific research work of students.